

STJERNESTØV

Skuespil i to akter
opført på Holbæk Egnsteater

Fire skuespillere
to af hvert køn

Kaj Himmelstrup

© KajHimmelstrup

1. AKT

Spædbarnegråd, der konkurrerer med støvsugerlyd. Tæppet går. Scenebilledet forestiller et moderne hjem, spændende fra højrygget renæssancestol over kummefryser, reol med to vildfarne bøger, hundekurv, plasticjuletræ, et stort truende skab og hvad der ellers kan drysse ud af scenografens skæve hjerne som svar på tekstens hidsige vemod.

Moderen og støvsugeren er i gang med en intens erotisk ballet og negligerer sønnen, der sidder i hundekurven på et meget stort isbjørneskind, iført babytrøje, ble og navlebind.

MODEREN

Tag sutten.

SØNNEN

Mor?

MODEREN

Tag sutten for helvede.

SØNNEN

Jamen mor - ...

MODEREN

Mor - Mor - Morh. Man får et barn, og så er man moorhhh. Resten af livet er man dømt til at falde over en slæde, hver gang man vil noget andet.

SØNNEN

Herregud, jeg ligger her med menneskets allermost elementære behov.

MODEREN

Jaja, jeg har læst om det.

SØNNEN

Jeg er sulten. Jeg fryser.

MODEREN

Ja ja ja ja ja ja.

SØNNEN

Jeg tørster efter ømhed.

MODEREN

Hold da kæft. Det skulle du have tænkt på noget før.

SØNNEN

Jamen mor, det gør børn. Det er helt legitimt.

MODEREN

Ikke spædbørn. Lille skat, spædbørn består udelukkende af tarmkanal og stemmebånd. Tror du måske ikke, det er for din skyld jeg en hel vinter igennem har fulgt det kommunale aftenkursus. Barnepleje og bækkenbundsøvelser.

SØNNEN

Jam ...

MODEREN

En hel streng vinter.

SØNNEN

Jam ...

MODEREN

Uden at forsømme en eneste gang. Har du gjort dig våd igen?

SØNNEN

Nej, men jeg har mine drømme.

MODEREN

Dig? Drømme? Du skulle snakke. Ha.

Hun genoptager samlejet med støvsugerslangen.

MODEREN

Bækkenbundsøvelserne - huh - det var nu det bedste.

SØNNEN

Jeg drømmer om livet, mor.

MODEREN *fraværende*

Livet?

SØNNEN

Ja. Hvornår kommer livet?

MODEREN *nogenlunde nærværende*

Sagde du livet? -

SØNNEN

Ja. Hvornår kommer det?

MODEREN *helt nærværende*

Nu skal jeg sige dig noget én gang for alle. Jeg vil ikke høre den slags sjofle ord her i dit barndomshjem. Der er

ikke noget, der hedder livet. Der findes skråplaner og derouter, optrækkende koldfronter og dødt kød. Hist og her en håndfuld møl, men ikke livet.

SØNNEN

Hvad så med glæden, mor?

MODEREN

Glæden? - Den dreng bliver vanskelig.

SØNNEN

Jeg har hørt om glæden.

MODEREN

Jajada. Af og til - men så skal man også være umanerlig heldig - af og til kan man opleve en kop uden skår.

SØNNEN

Er det højdepunktet?

MODEREN

Et af de få, min dreng. Indtil du kommer i min alder og begynder at læse dødsannoncerne. Der er tit noget at glæde sig over. - Hvem har for resten fortalt dig om glæden?

SØNNEN

Det har Irene.

MODEREN

Jaså.

SØNNEN

Hun glæder sig også.

MODEREN

Det vil jeg tro. Den tøjte. Jeg har jo sagt, du ikke må lege med hende.

SØNNEN

Jamen ...

MODEREN

Du er kun en lille dreng, husk det. Du er mors dreng. Du er alt for lille til Irene.

Han vil svare, men moderen stikker en sut i munden på ham.

Du er alt for lille til at lege med piger og det som værre er. Du er mors dreng.

SØNNEN

Grlffsh...

MODEREN

Hvad tror du ikke far ville sige? Slægt skal følge slægters gang, hønen skal ikke lære ægget, Rom blev ikke bygget på én dag. Hver ting til sin tid. Forstået?

Hun tagersutten ud.

SØNNEN

Man kan da godt diskutere, hvorvidt ... grrr ..

Hun propper sutten ind igen.

MODEREN

Læg dig. Du har hele livet for dig.

SØNNEN *tager sutten ud igen*

Du sagde lige, at livet ...

MODEREN

Dæk! - Dæk! sagde jeg.

Han lægger sig. Hun genoptager sit sexliv, men afbrydes af spædbarnegråd.

MODEREN

Det der - det er uretfærdigt. Det er terror. Det ville du aldrig have budt Karen Blixen.

SØNNEN

Hun er død, mor.

MODEREN

Så meget desto værre. Den her behandling har jeg ikke fortjent.

SØNNEN

Jeg tørster jo bare.

MODEREN

Du behøver ikke gentage det, jeg er ikke tungnem. Du tørster, oven i købet efter ømhed., hvad tror du ikke jeg gør? Du med dine exorbitante krav.

SØNNEN

Må jeg ikke få en flaske?

MODEREN

En flaske? Nå nu vil du have en flaske. Mine damer og herrer, det er her kvindeundertrykkelsen begynder. Man får aldrig lov til at tænke to tanker i træk.

SØNNEN

Jeg har en sund naturlig tørst.

Hun åbner køleskabet, der er strutfuldt af guldbare. Hun lirker en sutteflaske med mælk ud af trængslen og kaster den til sønnen.

MODEREN

Han har den ikke fra fremmede.

Hun giver sig til at støve af med samme erotiske ihærdighed som da hun kopulerede med støvsuger.

SØNNEN

Mor?

MODEREN

Ja min dreng.

SØNNEN

Jeg er færdig.

Moderen danser slørdans med støvekluden og gør sig til over for reolen.

Jeg er færdig.

MODEREN *til reolen*

Åh det er godt.

SØNNEN

Er jeg så en stor dreng?

MODEREN

Åh, åh, - du er dejlig. Dikke du og dikke di og dingelu og dejlig.

SØNNEN

Så vil jeg godt se min navle.

MODEREN

Hvad vil du?!?

SØNNEN

Se min navle.

MODEREN

Din - ?

SØNNEN

Det må da være på tide.

Hun stirrer lamslået på ham.

Hørte du slet ikke, hvad jeg sagde? Jeg sagde, at jeg godt ...

MODEREN

Så er det nok! Det der vil jeg ikke høre én gang til.

SØNNEN

Det er da ellers et meget rimeligt spørgsmål...

MODEREN

NEJ! - Dæk. Hører du? Dæk!

Sønnen lægger sig.

Hvordan har jeg dog fået et så teatralisk barn?

SØNNEN

Det er vel gået til på den sædvanlige måde.

MODEREN

Så er det godt. Den slags sjofelheder skal du ikke barbære mig med. Du er ikke politiker.

SØNNEN

Det kan jeg blive?

MODEREN

SÅ tier du stille. De der yderligheder kan du godt skrotte. Der er bedre måder at køre af sporet på end lige netop at blive politiker.

SØNNEN

Jamen ...

MODEREN

Du kommer fra et pænt hjem, der læser alle reklamerne.

SØNNEN

Aha.

MODEREN

Skøn på det. - ... SKØN PÅ DET, sagde jeg.

SØNNEN

Jeg skønner.

MODEREN

Det var det sidste ord i den sag.

SØNNEN

Skål.

Han resignerer og tyr til sutteflasken. Hun løfter op i støvsugerslangen, der hænger slattent ned. Så resignerer hun også og tager sig en aggressiv rundtur i møbeljunglen. Pludselig kikker hun på sønnen.

MODEREN

Hold så op!

SØNNEN

Hvad?

MODEREN

Hold op, siger jeg.

SØNNEN

Mig?

MODEREN

Hvem ellers? Hold op for satan.

SØNNEN

Med hvad dog?

MODEREN

Med at ligge der og se undertrykt ud.

SØNNEN

Jamen ...

MODEREN

Det er ikke til at holde ud. Jeg får nerver.

SØNNEN

Hvad skal jeg så?

MODEREN

Hvad skal jeg så? Hvad skal jeg så? Forstår du da ingenting? Her prøver din far og jeg at give dig en opdragelse, der fylder dig med selvtillid og rank ryg og mod på livet, en opdragelse i kærlighed, der giver dig troen på dig selv, så du kan gå tørskoet gennem tilværelsen og være den, der skiller vandene og fører dit firma frelst gennem skidt og kanel. Og hvad gør du? Du ligger bare der og ser underkuet ud.

SØNNEN

Det må du altså meget undskylde.

MODEREN

Når jeg tænker på, hvad vi ofrer på dig, grædende tårer og et ordentlig hak i dankortet. Ikke desto mindre - vi stimulerer dit videbegør, vi vasker dit undertøj, vi drømmer dine drømme - men indtil nu har alt været forgæves, det render lige igennem og ender i bleen.

SØNNEN

Nej, mor, ikke videbegæret.

MODEREN

Ikke det?

SØNNEN

Jeg vil gerne se min navle.

MODEREN

Ga ... hrhrh ...

Hun ser sig om efter noget at slå ham ihjel med. I det samme ringer det på døren.

Der var du heldig.

Hun pløjer ud. Irene kommer ind i sommerkjole og fletninger med sløjfe og med et sjippetov i hånden.

SØNNEN

Goddag, Irene.

IRENE

Hej. Kommer du ned og lege?

SØNNEN

Snart.

IRENE

Hvorfor ikke nu?

SØNNEN

Mor siger snart. - Om lidt. - En anden dag. - Ikke lige nu.

IRENE

Hvornår så?

SØNNEN

Når tidens fylde er fuldbragt.

IRENE

Hvad for en fisk?

SØNNEN

Sådan formulerer hun det.

IRENE

Hvad er hendes problem?

SØNNEN

Jeg er for lille, siger hun.

IRENE

Og det tror du på?

SØNNEN

Jeg er mors dreng.

IRENE

Velbekomme.

Hun begynder at gå ud.

SØNNEN

Jamen Irene! Jeg vokser! Jeg vokser hurtigt. Se! Jeg er stor nu. Hun kan bare vente sig.

IRENE *stopper*

Skal vi så lege nu?

Sønnen nikker.

IRENE

Far, mor og børn?

Sønnen nikker kraftigt.

Vi skal have mange børn. Og du - du skal være buschauffør.

SØNNEN

Buschauffør?

IRENE

Ja. Du skal køre de store elefantgule busser rundt i byen efter sindrige systemer. Og om aftenen kommer du hjem til mig og børnene, og så leger vi alle sammen, indtil vi skal i seng. Og der leger vi to.

SØNNEN

Buschauffører arbejder på skift.

IRENE

Det virker fornyende. Forandring afveksler.

SØNNEN

Det kan jeg ikke se. Somme tider kommer de slet ikke hjem om aftenen, deres koner må nøjes med at følge dem i tankerne.

IRENE

Langs med Assistens Kirkegård, over Jagtvejen og videre

ad de uendelige hjulspor til Brønshøj.

SØNNEN

Og videre til Husum, og så rundt i sløjfen og tilbage til Amager, og rundt og tilbage, rundt og tilbage, et helt liv mellem endestation og endestation og Assistens kirkegård som den eneste opmuntring undervejs - nej, Irene, NEJ! NEJ! Jeg vil ikke være buschauffør.

IRENE

Hvad så?

SØNNEN

Jeg vil ikke kodes ind til et liv med faste ruter og røde stopsignaler. Jeg vil noget helt andet.

IRENE

Vil du være digter?

SØNNEN

Ja. Jeg vil digte en tilværelse til dig og mig. En dag, så henter jeg en stjerne til dig, nej ikke én - to, tre, fem - en hel mælkevej af stjerner til at sprede i luften som en lysende glorie om dig og mig. Så mange, at vi også kan drysse dem i stuen og i køkkenet - og i sengen. Du skal svæve, Irene, med hænderne fulde af stjerner.

Hun giver ham den ene ende af sjippetovet.

IRENE

Og på hver eneste lille stjerne sætter vi et lille hjemmelavet barn. En hel mælkevej af børn.

SØNNEN

Hvor skal vi lege. Trussedrømme og stjernestøv.

De svinger med sjippetovet.

IRENE *rytmisk*

En, to, tre, fire, fem, seks, syv, hvor mange tror du mon

der går til hele mælkevejen?

SØNNEN

Mange, mange, mange.

IRENE

Rigtig mange.

De holder op med at svinge.

SØNNEN *drømmende*

Og alle dem skal vi lave.

Hun bruger håndtaget som mikrofon.

IRENE

Hallo, hallo, kan du høre, hvad jeg siger?

Sønnen fører håndtaget til øret.

Jeg elsker dig.

Moderen kommer uset ind i baggrunden. Sønnen ser ømt forelsket på håndtaget og fører det derefter til munden som mikrofon. Irene lytter til sit.

SØNNEN

Jeg elsker også dig.

IRENE

Tak for det.

SØNNEN

Og ved du, hvad der lige straks sker?

IRENE

Nej?

SØNNEN

Så bliver vi voksne. Og ved du, hvad jeg så gør?

IRENE

Nej?

Sønnen kysser håndtaget. Irene sitrer af fryd, da hun kysser sit håndtag.

MODEREN

HOLD så op med det der sviineri. Du skal ikke kysse min lille drengs håndtag. Det gjorde vi ikke i min tid. Ud. UD. UDDD! Og du kan lige understå dig i at skvulpe rundt i kølvandet efter min lille jolle én gang til.

Irene går ud med rank ryg.

MODEREN

Det havde jeg ikke ventet af dig. Efter alt, hvad vi har gjort. - Dæk.

SØNNEN

Hvad?

MODEREN

Jeg sagde dæk.

Hun peger på gulvet foran sig. Sønnen kryber som en hund hen foran moderen og lægger panden mod gulvet. Så løfter han hovedet og kysser hendes sko.

SØNNEN

Bebe.

MODEREN

Det var bedre.

SØNNEN

Er alt så ved det gamle?

MODEREN

Det kommer så sandelig an på, hvad du har lært af det her.

SØNNEN

Jaså.

MODEREN

Hvad har du lært?

Sønnen er ret meget i vildrede.

Nå? Hvad bliver det til?

SØNNEN

Det ved du bedre, ikke mor?

MODEREN

Du har lært adskilligt, min dreng. Man kryber, før man kravler. Man holder sit håndtag inden for i hundekurven. Man træder ikke Ødipus over tæerne. Man elsker at være barn. Forstået?

SØNNEN

Ja. Man elsker at gå i sin mor igen.

MODEREN

Rigtigt. Og hvis man ikke gør som man har lært, hvad sker der så?

SØNNEN

Så kommer den store bussemand.

MODEREN

Nemlig.

Der lyder et indædt brag i kulissen.

SØNNEN

Var det ham?

MODEREN

Nej, min dreng, det var din far.

*Faderen kommer ind og styrer målbevidst mod den
højryggede renæssancestol.*

MODEREN *peger på sønnen*
Du er blevet far.

FADEREN
Nu igen?

MODEREN
Det er en dreng.

FADEREN
En til?

MODEREN
Har du måske nogen, du kan bebrejde noget?

FADEREN
Mon ikke?

MODEREN
Ville du hellere have haft en pige?

FADEREN
Bliver han direktør?

MODEREN
Kommer tid kommer råd.

FADEREN
Du med dine maskerede talemåder.

MODEREN
De to første er da blevet direktører.

FADEREN *liver lidt op*
Der var engang en mand, der havde tre sønner. De to
første blev altid direktører, den tredje derimod - ...

Han synker sammen i mismod.

MODEREN

Giv tid, giv tid.

FADEREN

Den tredje - ...

MODEREN

Hvorfor er du altid så urimelig?

FADEREN

Mig?

MODEREN

Og så opfarende?

FADEREN

Jeg er ikke urimelig.

MODEREN

Ikke det?

FADEREN

Overhovedet ikke. Og jeg er kraftedderdenondelynemig heller ikke opfarende. Hørte du, hvad jeg sagde? Det ligger overhovedet ikke til mig.

MODEREN

Er du blevet trådt på?

FADEREN

Naturligvis. Hvorfor skulle i dag være nogen undtagelse?

MODEREN

Er det chefen?

FADEREN

Ikke denne gang.

MODEREN

Kassedamen i Netto? - Jeg har det: Du har ikke fået godkendt dit befodringsfradrag. - Er målet så fuldt?

FADEREN

Snart.

MODEREN *frydefuldt*

Uhhhhh.

FADEREN

Jesus kom på korset for mindre.

SØNNEN

Far?

FADEREN

Ikke nu. Måske en anden dag.

SØNNEN

Jamen far ...

FADEREN

Du med dine evindelige krav. Du må lære at vælge. Du kan ikke få både rabat og på konto, det burde du være stor nok til at forstå. Hvem skal du ellers støtte dig til, når vi først er faldet fra?

SØNNEN

Jamen ...

FADEREN

Der har vi det. Jamen, jamen, jamen. Denne evige protest bare for protestens egen lyserøde skyld. Hvad udvikling er der i det?

SØNNEN

Far?

FADEREN

Jajaja, jeg er din far, det hersker der ikke ringe tvivl om, men hvorfor skal det evig og altid rives mig i næsen som peberrod? Jeg skal lege med dig, jeg skal dit og jeg skal dat, det er alt for meget for et ensomt menneske.

Han hidser sig ned.

Hvordan går det i skolen, min dreng?

SØNNEN

Jeg har fået stilen tilbage.

FADEREN

Har du det?

Sønnen blinker nervøst.

FADEREN

Hold op med det der.

Sønnen blinker voldsomt.

Så hold da op for satan!

SØNNEN *blinkende*

Med hvad?

FADEREN

Med de der tics.

SØNNEN *blinkende*

Tics?

Faderen får nu også nervøse trækninger.

FADEREN

Det der blinkeri, det er tics. Hold op for satan, det er nervøst.

Også moderen begynder at blinke.

Du sagde, du havde fået stilen tilbage?

SØNNEN *blinkende*

Ja.

FADEREN

Jeg spørger af interesse, min dreng. Jeg brugte en hel aften.

Sønnen blinker voldsomt.

Det er det sædvanlige. Man tager en svedende fars hjælpsomhed som en selvfølge. En hel aften med Karen Blixen.

MODEREN

Og dansk åndsliv.

FADEREN *gennemborende*

Karen Blixen ER dansk åndsliv. - Men sådan er tiden.

MODEREN

Jajajajaja.

FADEREN

Jeg kunne have læst avisen.

MODEREN

Eller set fjernsyn. *Til sønnen:* Vær du glad for, at der ikke var landskamp.

FADEREN

Jeg venter ikke taknemmelighed, det er ikke det. Men han kunne da i det mindste sende mig et sygt smil, jeg er ikke forvænt. Jeg er vokset op i et hus med tømmeokum og uden indlagt gas og vand. Der er dog renter af gæld, man skylder sine forældre. Var du slet ikke glad for hjælpen?

SØNNEN *efter en lang pause*

Jeg fik nul to..

FADEREN

Det anede mig. Sådan har den dreng altid været. Han har aldrig forsømt nogen lejlighed til at falde mig i ryggen med både stil og mængdelære og alle de andre elefantfælder. Dolke helt op i armhulerne, det er, hvad han har haft parat til mig, når han kom hjem fra skole.

MODEREN

Hør nu her, Vuffe - ...

FADEREN

Du holder med ham.

MODEREN

Altså manse, skolen er jo ikke, hvad den var i stenalderen.

FADEREN

Jeg så godt, du smilede. Som om du ikke godt ved, hvem af os to, der har været som en far for den dreng.

MODEREN

Jeg siger ikke et ord.

FADEREN

Jeg er træt af jeres eventyr og kabaler.

Han gemmer ansigtet i hænderne. Spædbarnegråd. Moderen tager en guldøl i køleskabet. Den er forsynet med en flaskesut. Hun giver den til faderen. Gråden ophører.

MODEREN

Vi genopretter idyllen.

FADEREN

Hvad gør man ikke for familien.

MODEREN

Det er så sandt.

FADEREN

Det gør jeg da.

MODEREN

Det er jo det, jeg siger, du gør umådelig meget for familien. Du ofrer dig.

FADEREN

Jeg drikker mig ihjel.

MODEREN

Din far er noget af det mest uselviske. Gid du ville skønne på det.

FADEREN

Jeg var ellers bestemt til noget større.

MODEREN

Det var du.

FADEREN

Men alle disse børnefødsler og faderforpligtelser - kort sagt: hjemmets hængedynd og den personlige udviklings kviksand -

MODEREN

Helt rigtigt. Hvad med en lille sang?

FADEREN

En sang? Sådan som tiderne er imod mig?

MODEREN *synger*

Minderne har man da lov at ha'.

FADEREN

Jatak. Jeg kan selv.

Han afprøver forskellige positioner.

FADEREN *synger*

Da livet bød mig op til dans

da var jeg ikke træt
da havde mine øjne glans
nu er de slemt forgrædt.

Et menneske kan drømme stort
det ved vi hver for sig.
Men se kapellets klamme port
den knirker snart for mig.

Thi livet gik sin skæve gang
som livet altså skal
det overgik mig gang på gang
med sorger uden tal.

Tilbage ligger der kun skår
og alle drømme brast.
Se livet svinder år for år
jeg rinder bort i hast.

FADEREN *talt*

I ungdommens vår - husker du?

*Moderen sukker. Lyset skifter til blævrende rosa.
Han tager et par tangoagtige dansetrin.*

I Fælledparken, når mørket kom, og de små drenge gik
hjem med deres fodbolde under armen, og skumcika-
derne sang og rugen dræede, og muldvarpen kløede lyk-
saligt under gylpen -

Moderen gaber adspredt.

og vi krøb ind under buskene med julelysene tændt og
hjerterne i tempo di mazurka, molto espressivo, con
gracia - ...

MODEREN

Er du liderlig?

FADEREN

Hvad?

MODEREN

Du lover altid mere, end du kan holde, manse.

Lyset bliver igen så normalt, som det kan blive under disse tragiske omstændigheder. Faderen griber til flasken. Trøstesutter.

SØNNEN

Far?

FADEREN *uden at tage sutten ud*

A min greng.

SØNNEN

Jeg vil gerne se min na...

MODEREN

DU VIL INGENTING SE!

FADEREN

Hvad vil han gerne se?

MODEREN

Der er ikke noget, han vil se.

SØNNEN

Jo jeg vil, jeg vil se m...

MODEREN

Dadadadadadada, nu tier du stille. Far er træt.

Dørklokken ringer infernalsk.

Gud være atter lovet. - Du holder dig på måtten.

Hun løber ud og kommer ind igen med avisen, som hun giver faderen. Sønnen har opbudt al sin viljestyrke på ikke at sige noget.

SØNNEN

Far?

MODEREN

For alt i verden! Man renser ikke negle ved bordet, man spiser ikke fisk med kniv, man tror ikke på horoskoper, man overtræder ikke det sjette bud, i hvert fald ikke i din alder, og man forstyrrer under ingen omstændigheder sin far, når han læser avis.

FADEREN *sænker langsomt avisen*

Hvad ville du sige, min dreng?

Sønnen tager tilløb.

MODEREN

Nu passer du på.

Sønnen tager igen tilløb, men moderen står parat med noget at slå ham med, så det ender resultatløst.

FADEREN

Nå? Som du ser: Jeg har afbrudt min dybt koncentriske avislæsning udelukkende for din skyld.

MODEREN

Du kan holde dit foredrag, Viggo. Det er på høje tid.

FADEREN

Berlingske Tidende lader man ikke vente forgæves, min dreng. Det vil livet ikke tøve med at lære dig, min dreng.

Sønnen tager tilløb.

MODEREN

Nu siger du noget fornuftigt.

Sønnen bliver forvirret og siger noget helt andet.

SØNNEN

Hvornår kommer Irene?

FADEREN

Akja, man beder selv om sine ulykker. - I min tid, min dreng, da gav man sig god tid til at vente på tidens fylde. Vær du glad for at du lever i den tid, vi har i vore dage. Dengang, det var en helt anden snak.

MODEREN

Du har en god far, lillegut, skøn på det. Han kommer fra et hjem med tømmeokum.

FADEREN

Og egen langbølgeradio. Dem var der ikke mange af dengang.

Han genoptager sin læsning i avisen.

SØNNEN

Far?

FADEREN

Hvad er der NU?

SØNNEN

Jeg vil gerne se min navle.

Faderen storkner. Ildevarslende lang pause. Moderen strækker besværgende armene i vejret. Faderen folder langsomt og skæbnetungt avisen omhyggeligt sammen.

FADEREN

Nå så du vil se din navle? - Nu skal jeg sige dig én ting, min dreng. Vi har fået nok af din navlesnak.

MODEREN

Foredraget, Viggo, foredraget. - *Til sønnen:* Du har selv været ude om det.

Faderen tager en stor nøgle op af lommen og låser det store skab op og tager et spanskrør frem.

FADEREN

Ser du, min dreng, da jeg var barn, da blev jeg opdraget med dette her. Og før mig din bedstefar. Din stoute vestjyske bedstefar, der gik over pakisen hele vejen hjem fra Doggerbanken til Thyborøn i vinteren nulto.

MODEREN

Og før ham din oldefar, der ...

FADEREN

Er det dig eller mig? - Kend din plads. - Det var ingen dårlig opdragelse, når man tager den tids naturhistorie i betragtning. Den gav, som du kan se, fremragende resultater, der ikke siden er blevet overgået. Det erkender jeg med taknemmelighed, og derfor opbevarer vi det stadig på sin hædersplads i skabet, som et kærligt monument over en forældet barndom.

MODEREN *vellystigt*

Foredraget, Viggo, foredraget.

FADEREN

Når højtideligheden var forbi og monumentet sat tilbage i skabet, så sad man der i mørket med gråden boblende ud over ansigtet og kinder, der var røde af skam. Man sad der, med bukserne nede om sine rystende knæ, og man blev grebet af en helt utilstedelig ømhedsstrang ...

Det rosa lys kommer igen. Han lukker øjnene og placerer spanskrøret mellem lårene og lader hånden køre op og ned ad det. Tvapparatet går igang og savler lyserødt som en anden voyeur. Lyset bliver igen normalt. Spanskrøret falder nedad.

Bagefter groede erkendelsen frem. Man var blevet rigere og klogere. Verden havde udvidet sig.

Stort energisk cirkelslag med spanskrøret.

Og nu, hvor årene har bragt alle ens erfaringer på sikker afstand -

Han gør udfald som med en kårde.

- da fyldes man med taknemmelighed, en dyb, varm taknemmelighed over det gode menneske, man er blevet. Et menneske med vide mål i livet og et klart sigte.

Han løfter spanskrøret til kinden og sigter på køleskabet.

MODEREN

Din far er en oprører.

FADEREN

Under indtryk af folk som Rosseau, Gandhi, Napoleon ... - og alle de andre store ånder, som du med tidens fylde vil stifte bekendtskab med i din fars bogsamling.

Storslået gestus mod reolen.

MODEREN

En åndelig oprører.

Han slutter opvisningen med at bruge spanskrøret som violinbue i et kort, voldsomt crescendo.

FADEREN

Hvis opdragelsen i vor tid skal være moderne, så må den bygge på respekt og lydighed, ensidig mistillid og en grundmuret tro på den faderlige autoritet.

MODEREN

Bravo. Bravo. Han vil prøve med det gode. Der var du heldig.

FADEREN

Denne storslåede holdning til opdragelsen vil naturligvis kræve gensidighed, især fra din side.

Kårdeudfald mod sønnen.

Forstået?

Sønnen nikker glad, men har ingenting forstået.

Hvad det var, jeg ville sige - vil du stille dette på plads?

Han rækker spanskrøret til moderen.

SØNNEN

Jamen navlen, far.

Faderen trækker spanskrøret fra moderen med et brøl. Man tror, at han vil rende det tværs gennem sønnen, men pludselig sænker han det og tager sig teatralsk til panden.

MODEREN

Hvad siger du også den slags for? Det var noget af det første, jeg sagde til dig, din far er altruist.

SØNNEN

Hvad er han?

MODEREN

Det skal du ikke benytte dig af.

Faderen hæver spanskrøret som en kikkert og skuer ud over publikum.

FADEREN

Denne ufrugtbare navlebeskuelse. Denne evige egoisme.

Han retter "kikkerten" mod sønnens navle.

Og så i ens egen familie. - Det gør mig ondt, min dreng.

Han svirper ildevarslen med spanskrøret.

MODEREN

Manse? Alle gode gange to?

FADEREN

Nej. Under ingen omstændigheder.

MODEREN

Du har selv været ung.

FADEREN

Jeg ville aldrig se min navle.

MODEREN

Du ville da gerne se min.

FADEREN

Målet er fuldt.

MODEREN

Manse, din kærlighed er uendelig.

FADEREN

Det udelukker ikke en fast hånd. Målet er fuldt, sagde jeg.

MODEREN

Jaja, men husk nu, inden det løber over, husk: du er et stort menneske. Virkelig stort. Hvis gud kan tilgive -

FADEREN

Jaja. Jeg tilgiver ham. Vi fortsætter prøvelsernes tid, som Moses sagde til Potifars hustru.

Han tager hende i hånden, de begynder at gå rundt om juletræet, der pludselig blinker med kulørte lamper, mens TV-apparatet fyrer stjernekastere af. De synger "Nu falmer skoven trindt om land" og hænger pynt på træet.

FADEREN

Se min dreng. Se træet, juletræet, det er dit.

SØNNEN

Far?

FADEREN

Se, hvad vi har gjort for dig. Glem det aldrig.

MODEREN

Vi har købt gaver.

FADEREN

Vi har overtrukket kontoen.

SØNNEN

Jamen navlen, far?

Med et dyrisk brøl kaster faderen sig over spanskrøret, men moderen lægger sig imellem.

MODEREN

Viggo, han er ikke døbt endnu. Jeg er hans mor. Han skal døbes først.

FADEREN

Han fornægter træet. Vi har slidt og slæbt.

MODEREN

Naturligvis, men han skal døbes først. Hvad skal han hedde, synes du?

FADEREN

Målet er fuldt.

MODEREN

Han kan hedde Viggo, ligesom sin far?

FADEREN

Det hedder de andre to jo også.

MODEREN

Godt begyndt er halvt fuldendt.

FADEREN

Nej. Han ville se sin navle.

MODEREN

Det er den tredje søn, glem ikke det. Prinsessen og det halve kongerige.

FADEREN

Nå det tror du? *Til sønnen:* Vi venter os ingenting, lad det være sagt ganske klart.

SØNNEN

Mine brødre ...

FADEREN

DE er blevet direktører, egetræsfinerede, med fem mobiltelefoner.

MODEREN

Har aldrig tid til at komme hjem.

Hun peger på det ene billede.

Hans kone er baronesse i Se og Hør.

Og derefter på det andet.

Og de har været i Bo Endnu Bedre med snoede stoleben i dybtryk. Glittet papir. Otte farver.

FADEREN

Men de stillede heller aldrig den slags spørgsmål. Klodshans.

MODEREN

Jamen gud, manse, du er jo ovre i det eventyrlige. Hvad med den grimme ælling?

FADEREN

Havde den to ældre brødre, der var direktører?

MODEREN

Vuffe dog, det er H.C. Andersen.

FADEREN

Han skal ikke være litterær. Jeg giver fanden i H.C. Andersen.

MODEREN

Du er dansk.

FADEREN

Jeg giver fanden, siger jeg.

MODEREN

Du er medlem af turistforeningen.

FADEREN

Jeg giver f... - okay. Hvorfor så ikke sætte de store klokker i gang og kalde ham Abraham?

MODEREN

Abraham?

Fra nu af sætter dialogen farten op og kører over stok og sten.

FADEREN

Ja.

MODEREN

Isak eller Jakob?

FADEREN

Lincoln.

MODEREN

Det er da en bil.

FADEREN

Det er en præsident.

MODEREN

Han blev skudt.

FADEREN

Skidt.

MODEREN

Skat, ikke det.

FADEREN

Hvorfor ikke?

MODEREN

For min skyld.

FADEREN

Sludder.

MODEREN

Denne gang må du bringe et offer.

FADEREN

Jeg ofrede Abraham, hvad med Isak?

MODEREN

Ham ofrede Abraham.

FADEREN

Jamen så Jakob da.

MODEREN

Han kæmpede med gud.

FADEREN

Ja, det klarer han aldrig.

MODEREN

Hvad så?

FADEREN

Karl, det er pæredansk.

MODEREN

Det lyder ikke af ret meget. Han er så lille.

FADEREN

Karl den tolvte?

MODEREN

Skal han så med tal eller bogstaver?

FADEREN

Bogstaver, naturligvis.

MODEREN

Og med C som i Cæsar?

FADEREN

Overhovedet ikke. K som i konge. Karl den tolvte Viggo.

MODEREN

Det går ikke. Karl den tolvte blev også skudt.

FADEREN

Gjorde han det?

MODEREN

Med en knap.

FADEREN

Det er ikke enhver, der har en knap og bliver skudt med den.

MODEREN

Det kan du have ret i.

FADEREN

Den slags sker ikke med en lynlås. - Hahahaha.

Den galopperende latter slutter brat. Han stirrer på sønnen med jordskælv i øjnene. Sønnen har under dialogen viklet navlebindet af.

SÅ er målet fuldt. Vi havde nok i to. Mere end nok. - Hrrr ... hrrr ...

Han tager sig til hjertet og krymper.

MODEREN

Er det hjertet?

FADEREN

Pas dig selv. - *Til sønnen:* Mener du virkelig, at jeg har fortjent det her. Hrrr ... hrrrr... Efter alt, hvad jeg har gjort for dig?

MODEREN

Lille Vuffe, ...

FADEREN

Du skal ikke holde med ham. - Hrrr ... Det er den rene blodskam. - *Til sønnen:* Men det siger jeg dig ... rhhh ...

Han hælder forover og bliver brystet i øjnene.

Du lagde hånd på din far. Gid du aldrig må glemme det. Aldrig. Aldrig nogensin ... hrrr ...

MODEREN

Vuffe dog, Jesus bar aldrig nag.

Trods den hurtigt fremadskridende dødskrampe forsøger faderen sig med noget, der ligner et tilgivende smil.

FADEREN

Jeg bærer skam heller ikke nag. Min dreng, skabet der - det har været din bedstefars, som gik over indlandsisen i nulto - du skal aldrig gå over isen, min dreng, der kan være våger, dem er livet fuldt af ... hrrrr ... Skabet, med alt hvad slægten har samlet af bitter erfaring siden kernefamiliens fødsel ... hrrr. Jeg efterlader dig skabet, min kære dreng.

Han begynder at dø. Så kommer han i tanker om, at han glemte at sige farvel til konen. Han giver

hånd.

Farvel.

MODEREN

Farvel tak. Hav en god dag.

Faderen dør. De når lige at gribe ham, inden han vælter forover. De binder ham fast til den højryggede og slutter af med en pæn chokoladeæskesløjfe. Hans øjne står vidt åbne.

SØNNEN

Jeg kan ikke lide det.

MODEREN

At hvad?

SØNNEN

Det er ligesom han ser på mig.

MODEREN

Naturligvis.

SØNNEN bevæger sig rundt

Det er lige meget, hvor jeg går hen.

MODEREN

Sådan er det med døde fædre. Trøst dig, det varer hele livet.

SØNNEN

Gør det det?

Moderen lukker det ene øje med tommelfingeren.

MODEREN

Der er ét til hver, værsgo'. - - Kom så, det er en smuk tradition i familien. Din bedstefar nulto ...

SØNNEN

Jeg vil ikke.

MODEREN

Vil ikke?? Hvad skal det sige?

SØNNEN

Jeg er så ung.

MODEREN

Du holder ikke af mig.

SØNNEN

Det gør jeg da.

MODEREN

Vel gør du ej. Det ser man af den slags. Men jeg er ikke bitter, slet ikke. Det har altid været den ensomme enkes efterladte lod, svigtet af mand og børn, med gråden boblende i halsen, indhyllet i sorte tårer, knuget i sorgens favn.

SØNNEN

Jamen mor ...

MODEREN

Opløst, forladt, bestemt til gotisk lidelse og en skæbne i kulsort marmor.

SØNNEN

Jeg skal nok, mor.

Han tager tilløb og får med rystende hånd lukket faderens øje.

MODEREN *som et pistolskud*

Kys ham. - Nå, hvad bliver det til? Han er død for din skyld, min dreng, kys ham. - Kom nu. Bare på panden. - Inden han bliver kold, for helvede.

Han kysser fadren på panden.

Sådan ja.

Sønnen flytter sig uroligt rundt.

Hvad er der?

SØNNEN

Han ser på mig endnu.

MODEREN *ler perlende*

Sådan er det med døde fædre. De følger deres sønner hele livet. Især når de hedder Klodshans.

SØNNEN

Jamen mor, hjælper du mig ikke?

MODEREN

Naturligvis, min lille dreng. Du har altid mig.

Hun tager sit forklæde af og lægger det over faderens hoved.

Vi to vil altid hjælpe hinanden i den sorgtyngede fremtid, der sikkert vil indfinde sig.

Hun kaster sig veloplagt over telefonbogen.

Hvad tror du, man slår op under?

SØNNEN

A - afhentning, B - balsamering, C - Ceremonier , D - dødsattest, E - ... E?

MODEREN

Enkepension. Det er da ikke uvæsentligt. Tihi. Jaja, det bliver enkelt og småt, men det forhindrer ikke, at vi to bygger Mors og Lilleviggos eget private paradys.

Telefonen ringer, hun tager den.

Hallo? Joh - han er hjemme. ... Næh, vi sidder og hygger

os med sorgen. Mor og søn. ... Nå! ... Om jeg ville forhindre det, hvis jeg kunne? Ja, det ved Gud jeg ville.

Røret på.

SØNNEN

Hvem var det?

MODEREN

Slangen.

SØNNEN

Hvad?

MODEREN

Den skal åbenbart også besøge vores paradis. Hun kommer og besøger dig.

Sønnen blomstrer op.

Kom ikke for godt igang. Det bliver uden æble. Glem ikke, det er et kondolencebesøg. - Og du rører ikke skabet.

SØNNEN

Det er min arv.

MODEREN

Du rører det ikke.

Dørklokken ringer.

Du ved, hvad vi venter af dig, din far og jeg. Du er den udvalgte. Den der skal slæbe arven fra bedstefar nultot ind i det næste årtusind.

Hun går ud. Irene kommer ind.

IRENE

Hej.

SØNNEN

Goddag, Irene.

IRENE

Har du det ikke godt?

SØNNEN

Jeg har arvet.

IRENE

Nå.

SØNNEN

Skabet der.

IRENE

Er der nogen, der er død?

Sønnen viser bagud med tommelfingeren, Irene hilser med et vift af pegefingeren.

Hej du.

SØNNEN

Du er min dronning, Irene.

IRENE

Så kys mig.

SØNNEN

Ikke nu.

IRENE

Det er det, vi er skabt til.

SØNNEN

Ikke lige nu. Om lidt måske.

IRENE

Om lidt er vi borte. - Det er slået fast på tryk.

SØNNEN

Livet er en svær ting. Jeg mangler øvelse.

IRENE

Det får du ikke ved at vente. Kys mig.

SØNNEN

Mor er lige der ude.

IRENE

Er du stadig bange for mor?

SØNNEN

Hun er lige blevet enke. Vi bærer sorg. Kulsort, siger hun.

IRENE

Hvor længe skal det stå på?

SØNNEN

Det ved jeg ikke. Hvad plejer man?

IRENE

Det ved din mor sikkert.

SØNNEN

Så er det længe. Man burde ikke starte livet som barn.
Det er umenneskeligt.

IRENE

Kæreste venner, jeg er parat til at gøre dig voksen.

SØNNEN

Ikke her.

IRENE

Hvorfor dog ikke?

SØNNEN *peger på faderen*

Han ser på os.

IRENE

Sludder, han er død.

SØNNEN

Kan du ikke mærke det?

Hun mærker efter på bryster og Venusbjerg. Så løfter hun forklædet og svinger hånden foran faderens ansigt.

IRENE

Han er klar til attesten. Se selv. - Så se dog.

Hun åbner faderens ene øje.

Stendød.

SØNNEN

Luk det, luk det.

IRENE

Hvis du ikke resten af livet skal kravle rundt med hans øjne i nakken, så ser du på ham nu!

Sønnen skæver til faderen.

Stendød, ikke sandt?

Sønnen nikker.

Sig det så. Højt! Stendød.

SØNNEN

Stendød.

Irene lader tørklædet falde tilbage over faderens hoved.

IRENE

Godt, kys mig så.

Hans øjne flakker.

Livet skal gå videre. - - Mine læber risikerer at tørre ud.

SØNNEN

Du må have lidt tålmodighed.

IRENE

Det er kun psykopater, der afsoner på ubestemt tid.

SØNNEN

Vi må vente på arven.

IRENE

Det der sølle skab?

SØNNEN

Det er ikke sølle, min bedstefar nulto - ...

IRENE

Hvad er der i?

SØNNEN

Det ved jeg ikke.

IRENE

Hvor er nøglen?

Han ser på faderen med grufulde anelser.

SØNNEN

Jeg kan godt fortælle dig, hvad der er i. Alt hvad slægten har samlet at bære på gennem alle tider.

IRENE

Sgu da ikke i det skab. Hvor er nøglen? Har din mor også den?

Sønnen ryster forstenet på hovedet. Irene peger spørgende på faderen. Sønnen nikker. Irene går uanfægtet hen til faderen og tager nøglerne op af hans jakkelomme.

SØNNEN

Det der kan jeg altså ikke lide.

IRENE

Har de virkelig bildt dig det ind, hvad? At det skab kan rumme alt, hvad slægten har samlet siden tidernes morgen?

Hun åbner skabet. Det er tomt.

Værsgo, mit æble. Her er, hvad slægten har efterladt dig. En enkelt lysegrå nullermand. Er du ikke taknemmelig? - Kys mig så. - Æblet må slippe stilken.

SØNNEN

Slippe stilken? - Du har ret. Æblet må slippe stilken, kaste sig ned fra korset, flyve gennem luften med åbne øje og en jublende varm drøm om at nogen står parat - ...

IRENE

Med skrævende ben, og læber, der bare længes.

SØNNEN

Med tænder og tunge.

IRENE

Til at bide i æblet og suge saften.

SØNNEN

Min æblespiser.

IRENE

Mit æble, med strittende stilk og saft i mundvigene. Hvad godt vil du mig?

SØNNEN taber modet

Min æblespiser.

IRENE

Det har du sagt. Skulle vi ikke se at komme videre?

SØNNEN

Jo.

IRENE

Så kom.

SØNNEN

Behøver det være lige nu?

IRENE

Hvad skal vi med al den forknyttelse? Du ender som nedfaldsæble med rådne pletter.

SØNNEN

Åh Gud, er det alt, hvad du kan se i mig?

IRENE

Æblegrød, måske. - Okay, okay, du får en chance til. - Du er min bjørn.

SØNNEN

Din bjørn?

Hun giver ham isbjørneskindet på.

IRENE

Min store, dejlige bjørn. Må jeg høre?

Sønnen knurrer svagt, men bliver meget bedre til det under det følgende.

Mere. - Ja, sådan, du er dejlig dyrisk. - Jah - højere. - Kom og æd mig. - Hvor er du sulten. Du er farlig, du er brunstig - du er vild - oh hvor er jeg bange for dig - rigtig bange, du er en stor vild hanbjørn - jeg kan høre, du er gammel og erfaren - og jeg er Guldlok - flå mig - flæns mig -

Nu griber han minsandtten også fat i hende.

Åhnej, hvad skal der ske med lille Guldlok? Bjørnen er vild og stor - en rigtig hanbjørn, stor som et skib med rejsning - du spreder bølgerne - jeg bryder ud i sang : som en rejselysten flå mig -

De vælter om på gulvet, han kaster sig brølende over hende.

IRENE

Herligt, bjørne elsker råt kød.

Kort lykksaligt kropsmøde. Moderen kommer ind.

MODEREN

Det er ikke rigtigt. Bjørne er ikke særlig meget for råt kød.

SØNNEN

Mor!?!

IRENE

Satans kælling, flå hende.

MODEREN

Hvordan er det, du har majet dig ud? - Må vi få det skind på plads.

SØNNEN

Jamen mor, jeg elsker hende.

MODEREN

Jatak, de sjofelheder kan du godt spare dig. Den slags sagde din far aldrig.

IRENE

Du skal ikke ...

MODEREN

Bland dig helt udenom.

IRENE

Hvis du giver efter ...

MODEREN

Læg så det skind!

IRENE

Han er min bjørn. Han gør det ikke.

MODEREN

Nå det gør han ikke? Så se her, min dreng.

Hun trækker i sløjfen på faderens bryst. Den går op, og han vælter hen over Irene. De ender på gulvet med faderen øverst. Til sønnen:

Du er færdig med at gøre hende bjørnetjenester. - Op i kurven med dig.

Men bjørnerollen har gjort underværker med sønnen. Han adlyder ikke, men bakser for at få Irene gjort fri af faderen.

Op i kurven, siger jeg.

SØNNEN

Hvis hun er død, det siger jeg dig, så -

MODEREN

Så hvad? Det har du slet ikke format til. Hvad skulle det også betyde, du har jo mig - og arv ...

Hun opdager, at skabet står åbent. Begyndende panik.

Er det dig, der - ... *spagfærdigt*: Viggo?

SØNNEN *ænsrer kun Irene*

Jeg er parat nu, Irene. Jeg er bjørnestærk og går på to ben.

MODEREN *indser hun har tabt*

Rigtigt, du er stor nu.

SØNNEN

Verden venter på os.

MODEREN

Jeg indrømmer, jeg tilstår, jeg svinger det hvide flag, du er voksen, min lille dreng, du er voksen.

Hun lukker skabsdøren.

MODEREN

Vil du ikke nok være sød og tænke på alt, hvad jeg har gjort for dig? Aftenskole en hel vinter?

Han ænser kun Irene.. Moderen ser sig forvirret om og tager derefter en guldøl i køleskabet og rækker den til sønnen, han tager den ikke, han har travlt med at kysse Irene.

Værsgo, du må godt. - Jeg er jo bare din gamle mor, jeg må da have en masse krydser på saldoen, ikke?

Irene kommer til sig selv.

IRENE

Hvad fanden skete der?

SØNNEN

Det var min far.

MODEREN

Det må du undskylde, han har altid haft et Lolitakompleks, sammen med alt det andet rod i underlivet

Hun rækker øllen til Irene.

Velkommen i familien. Jeg har altid lidt så forfærdeligt under savnet af en rødmosset svigerdatter.

Irene retter på kjolen, hiver brysterne indenbords

og tager flasken.

IRENE *om faderen*

Han gik ellers til den, hvad?

MODEREN

Højst overraskende. Som jeg erindrer ham, så hørte han til de stillesiddende.

SØNNEN

Tyttebær?

IRENE

Hvad?

SØNNEN

Bjørne elsker tyttebær.

MODEREN *til og om Irene*

Og sød honning. - Det var en kompliment af de venlige. Og sjældne.

SØNNEN

Se min tunge. En rigtig tyttebærtunge. En honningslikkertunge. Kan du huske? Som en rejselysten tunge, ankret op i *slubr, slubr, slubr*.

MODEREN

Det må fejres. Den bedste baggrund man kan få, det er nu alligevel et lykkeligt familieliv som din mors.

IRENE

Fuld af murbrokker? Ikke sandt? Vi må hellere rydde op.

De smider faderen ud ad vinduet, lægger skindet på plads, hænger støvsugerslangen op som guirlande og forsyner sig med guldøl. Moderen holder tale.

MODEREN

Lille Viggo, tænk hvad du får med herfra. En barndom fuld af julehjerter med krølfedt, en gylden arv, som ....

Døren til skabet går op med et knirk. Hun lukker den og genindtager sin positur.

MODEREN

En gylden arv, som du og din brud og jeres kommende bjørn ...

Hun bliver igen afbrudt af skabsdøren, der svinger op med et knirk. Hun lukker den.

Jeg mener som den mor jeg er har du virkelig fået en godt rystet grundvold at bygge dit liv på, lad os derfor hæve ...

Skabsdøren svinger op igen. Hun lukker den og genindtager sin position som før, men denne gang fortsætter hun ikke talen, men iagttager døren og venter. Der sker dog ingenting.

Som jeg altid har sagt: du har haft en barndom af den slags, som ingen nogen sinde kan tage fra dig -

Kort pause, de ser alle tre hen på døren. Ingenting sker.

Det er det bedste sålelæder man kan give et lille menneske, der skal ud i verden.

De løfter flaskerne. Men inden de når at sige skål og drikke, går skabsdøren igen op. Faderen står i døråbningen og svajer fra side til side, inden han falder ind i stuen.

Manse dog, festen er forbi.

De siger skål og drikker ud.

IRENE

Han kan vel ikke blive liggende der?

MODEREN

Ikke i længden. Jeg kan ikke komme til at støvsuge.

IRENE

Hvad gør vi af ham?

SØNNEN

Hvad med kurven? Nu hvor jeg flytter hjemmefra?

De lægger ham i kurven og dækker ham med skindet.

IRENE

Så skal der altså slikkes honning.

SØNNEN

Yearhhhhh!!!!!! - *Til moderen:* Hørte du det? Nu sætter de store klokker i gang.

Sønnen og Irene går ud.

MODEREN

Satans møgtøs. - Dømt til at være bedstemor resten af livet. - Hvorfor er det altid mig, der træder i hundelorten?

Slut på første akt.

De to skuespillere, der har spillet Irene og Sønnen, fortsætter i næste akt som Irene og Viggø. De får en søn og en datter. De spilles af dem, der spillede faderen og moderen i førsteakten.

2. AKT

Scenebilledet forestiller Irenes og Viggos hjem. Den højryggede og skabet er flyttet med fra fædrenehjemmet, resten er blandet ung smag. Og alligevel ligner det på en måde førsteaktens dekoration til uhyggelighed.

I begyndelsen ligger der et forsonende rosa skær over den kommende slagmark. Hundekurven er vokset, så der kan være to i den, og når tæppet går, bølge isbjørneskindet lykosaligt, akkompagneret af kirkeklokker, hundeglam og zigeunervioler. Idyllen varer, som den slags jo gør, en 7-8 sekunder, så fræser et vækkeur benene væk under stjernestunden. Isbjørneskindet skubbes til side, Irene og Viggo dukker op.

IRENE

Hvad var det?

VIGGO

Måske var det livet?

Vækkeuret repeterer infernalsk.

IRENE

Det lyder snarere som tilværelsen.

Vækkeuret repeterer infernalsk.

VIGGO

Det er tilværelsen. - Hvor er dine trusser?

IRENE

Hvorfor spørger du om noget så ligegyldigt?

VIGGO

Jeg kan ikke se dem nogen steder.

IRENE

Har du glemt hvad vi gjorde af dem?

VIGGO

Mand, det er seks uger siden jeg flåede dem af dig. Seks uger! Med rødt kød og candyfloss!

IRENE

Vi lagde dem i en konvolut og sendte dem. Kan du virke-

lig ikke huske det?

VIGGO

Nu du siger det. Så skulle de altså være på vej til Venus?

IRENE

Naturligvis. Kærligheden skulle vare evigt, sagde vi. Hvad skulle vi så med trusser?

Hun trutter munden til kys. Han sukker træt. Hun blafrer forførende med brysterne.

Hvad med at bide lidt i buddingen?

Han vender sig væk med et bøvs.

Er du allerede mæt?

VIGGO

Hvad nu, hvis de falder ned?

IRENE

Hvem?

VIGGO

Trusserne.

IRENE

Hvorfor i alverden skulle de falde ned?

VIGGO

Det skulle da ikke undre mig. Måske er de faldet ned allerede? - På Assistens kirkegård. Hvem ved?

IRENE

På Assistens?

VIGGO

Sådan er tilværelsen.

IRENE

Hvor er du altså jordbunden. Hvorfor skulle de trusser ikke være på vej til Venus?

VIGGO

Der kan være så mange grunde. Forkert adresse. For lidt porto.

IRENE

Vrøvl. Konvolutten var dækket af tusinde kys.

VIGGO

Det tæller ikke på terminalen. Jeg er sikker på, de er faldet ned.

IRENE

Og så skulle det være lige nøjagtig på Assistens kirkegård?

VIGGO

Naturligvis.

Hun slår til ham, så han falder ud af hundekurven.

IRENE

Det var det, du absolut ikke ville, og nu gør du det alligevel.

VIGGO

Hvad gør jeg?

IRENE

Du tænker som en buschauffør. Begge hjul fladt på jorden. Hånden knuget om håndbremsen. Næsen i køreplanen og drømmene gemt af vejen i reservehjulet.

VIGGO

Nu er du uretfærdig.

IRENE

Bliv på ruten. Brems blødt. Hold din bane og glem ikke

stoppestederne. - Jojo, det eneste du ser frem til, det er endestationen og den nådige glemsel.

VIGGO

Vel er det ej. Jeg hader busserne. Det kan jeg godt sige dig, på det punkt går jeg til yderligheder: Hør bare: Jeg fornægter køreplanen.

IRENE

Det er godt med dine bortforklaringer.

VIGGO

Jamen det gør jeg.

IRENE

Hader du også Assistens?

VIGGO

Selvfølgelig gør jeg det.

IRENE

På ære?

VIGGO

Amar.

IRENE

Jajada.

Hun rækker munden til kys.

VIGGO

Det vil sige ...

IRENE

Jeg vidste det! Ingenting kan du gennemføre.

VIGGO

Hør nu her, Irene, man kan ikke hade Assistens. Det kan simpelt hen ikke lade sig gøre.

IRENE

Hvorfor ikke?

VIGGO

Der ligger Karen Blixen for eksempel begravet.

IRENE

Vel gør hun ej. Hun er anbragt i et fuglereservat.

VIGGO

Jamen så H.C. Andersen og Søren Kierkegaard. Det er mere princippet, ikke?

IRENE

Du med dine kirkegårdsbindinger.

VIGGO

Jamen ...

IRENE

Jeg får knopper. Hvorfor kan du ikke rive dig løs? Kviksandet klæber til dig. Smalsyn og køreplaner, det er den møllesten, du har om halsen. Det er den, der trækker dig ned gennem andemaden til bunddøden i dyndet. - Og det var os, der skulle svæve ud i rummet og følge mælkevejen op til de drømmende fiksstjerner i toppen af universet. Det var os, der med følsomme fingre skulle plukke stjerne efter stjerne og plante i hinandens hjerter. Helt ud i de sødt duftende galaxer, hvor den vilde lykke blomstrer for de stædige, der ikke vil nøjes med cafeteriafylden i den toværelses Ikeapøl. - Og hvad gør du? Du går i stå ved den første lille krølle på skinnerne. Slamsuger!

VIGGO

Det var ellers et blåt øje, hvad?

IRENE

Du ikke så meget som tror på, at vores kærlighed kan holde et par gamle trusser svævende i verdensrummet de få timer, det tager at nå op til Venus. Tyve gram spanske

tangotrusser, så lidt skulle der til, før din myrekærlighed bukkede under for den borgerlige tyngdekraft. Du er et bløp, Viggo. Et bløp af mausoliske dimensioner.

VIGGO *afsides*

Måske skulle man give hende et par på skrinet?

IRENE

Hvad?

VIGGO

Måske er det i virkeligheden det, hun længes efter?

IRENE

Hvad fanden er det du siger?

VIGGO

Bløde mænd var metervare i tresserne. Nu kan vi ikke engang sælges på udsalg.

IRENE

Du er en ynke, Viggo. Prøv loppetorvet.

VIGGO

Vuf? - Vuf?

Han ruller om på ryggen, vifter med forbenene og gør sig lækker. Hun får kvalme. Han flader ud og går i ét med gulvet.

IRENE

Er du død?

VIGGO

Desværre nej.

IRENE

Satans.

Han siler hen ad gulvet til køleskabet, hvor det lykkes ham at komme op på knæ. Han tegner en

sort, lodret streg på køleskabsdøren.

Hvad skal det forestille? Er det kunst? Hvad? Et monument over din fiasko som mand?

VIGGO

Det er en tællestreg.

IRENE

En hvad for en?

VIGGO

En tællestreg.

IRENE

Har du det rigtig godt?

VIGGO

Tak, jeg overlevede.

IRENE

Og hvad er så tællestregen til?

VIGGO

Det er en hævet pegefinger - i anledning af vores første skænderi.

IRENE

Er den ikke lidt vel lang?

VIGGO

Hvordan det?

IRENE

Der skal vel også være plads til de næste?

VIGGO

Der må aldrig komme nogen næste, Irene. I virkeligheden burde vi spole tilbage og æde hvert ord.

IRENE

God ide. Så kunne vi høre det om og om igen, indtil du endelig langt om længe ville begynde at forstå, hvad det her handler om.

VIGGO

Det handler vel om dig og mig?

IRENE

Overhovedet ikke, det handler om *afstanden* mellem dig og mig. Alle de uovervindeligt lange lysår, lille skat.

VIGGO

Det er vores første hverdag, Irene.

IRENE

Og hvad så?

VIGGO

Måske handler det kun om afstanden mellem drøm og virkelighed?

IRENE

Det er jo det, jeg siger, dompap. Jeg var din drøm, ikke sandt? Til gengæld er du min virkelighed, og fanden tage mig, om der ikke er afstand.

VIGGO

Gælder det omvendte ikke også? - At jeg er din drøm, og du er min virkelighed?.

IRENE

Og hvad så?

VIGGO

Den der afstand, tror du slet ikke, at den kan ... du ved?

IRENE

Der er slukket for stjernerne, Viggo. Drøm er drøm og virkelighed er virkelighed.

VIGGO

Og aldrig kan de to forenes, som Karen Blixen sagde til Kipling dengang i Kenya.

IRENE

Nej, aldrig. Det var for resten ikke i Kenya, det var i Mandalay.

VIGGO

Aldrig?

IRENE

Hvordan skulle det kunne tænkes?

Han trækker ud i elastikken og kikker ned i sine underbukser.

VIGGO

Det kunne måske føles?

IRENE

Typisk. Mænd tror altid de kan bolle sig ud af problemerne.

VIGGO

Det gjorde vi da til at begynde med?

Hun rækker pludselig armene patetisk i vejret.

IRENE

Det er i hvert fald for sent.

Hun rejser sig og træder med overvældende Wagnersk valkyrie-ynde ud af hundekurven.

Jeg er gravid. Jeg skal mindst have et barn.

VIGGO

Er det sandt?

IRENE

Se mig!

*Hun kagler og skrukker og beegynder med hønse-
lignende bevægelser at samle diverse redemateri-
ale sammen, som hun anbringer i hundekurven.*

Så hjælp mig dog. Det er sidste øjeblik.

*Hun lægger sig til rette i hundekurven. Han farer
forvirret rundt og leder efter mere redemateriale,
men har svært ved at finde noget, der passer hen-
de. Det, han finder, kasserer hun med højt løftede
øjenbryn.*

Mænd!!! - Det der? Ikke til mit barn. Man kan godt mær-
ke, du er født i et tømmeokum. *Etc. ad lib.*

Han kommer slæbende med den højryggede.

Idiot! Den der får du sgu da selv brug for, du skal være
far!

VIGGO

Far?

*Han får en ide, åbner skabet og tager en stabel
bøger ud, som han stikker ind under hende.*

VIGGO

Freuds samlede værker. Fjer og dun.

IRENE

Duak, duak, duak, duak - ...

*Hun føder med skruk og rædsel. Sønnen dukker op
i hundekurven. Han ser sig omkring med hurtigt
erhvervet skepsis.*

SØNNEN

Vorherrebevares. - Hvor er udgangen?

VIGGO

Det nytter ikke noget. Du er meldt ind.

IRENE

Manse, han er en frugt af vores kærlighed.

VIGGO

Af vores hvad for noget?

IRENE

Af vores kærlighed. Vil du låne ordbogen?

VIGGO

Mange tak.

IRENE

Nå, den forstod du?

VIGGO

Jatak.

IRENE

Det var så lidt.

VIGGO

Du med dine håndkantslag. - Set fra mit niveau, jeg gentager: set fra mit niveau er øjeblikket alt for skelsættende til skinnebesspark.

Han stiver omhyggeligt sit storsind af og giver hånd til sønnen.

Jeg er din far. Goddag. - Jeg vil gerne indlede med at sige, at din oldefar i vinteren nultto gik over isen fra stenalderen til middelalderen uden at blive klogere. Min salige far fortsatte i samme forstokkede spor og gav mig en barndom i mudder til halsen. Så det lover jeg dig. Du skal vokse op i evig kærlighed og forståelse. Dette siger din far, progressiv som han er.

Til moderen: Ikke sandt?

Hans storsind antager majestætiske dimensioner. Han begiver sig hen til den højryggede renæssance, som han bestiger med tre generationers selvfølelse,

hvorefter han med en storladen gestus slår ud med en generøs hånd.

Han må gerne se sin navle.

SØNNEN *afsides*

Hold da kæft.

IRENE

Er det nu helt velovervejet?

VIGGO

Han skal.

IRENE *medfølelse til sønnen*

Kategorisk imperativ.

VIGGO

Det er latin, min dreng. Det betyder ubetinget bydemåde, men det er netop ikke min stil. Jeg hører til den indsigtfulde type, i modsætning til din mor, der kaster med knive. - Ser du, når jeg skuer tilbage over den trøstesløse ørkenvandring, som din mor kalder mit liv - når jeg skuer ud over de uendelige strækninger af golde nederlag med kvælende støvskyer af mindreværd og tørre hulk under dynen - når jeg mindes de kolossale bjerge af bebrejdelser, der bestandig lå på lur for at dukke ud af disen med dræbende blikke og spottende smil - så kan jeg kun deklamere én ting: Du skal i hvert fald ikke opdrages sådan som jeg blev det. Min dreng - du skal se din navle.

SØNNEN

Cool down, Daddy.

VIGGO

Vil du være sød og lade mig tale færdig?

IRENE

Jeg tror ikke, han skønner på det.

VIGGO

Det kommer han til.

IRENE

Altså, Viggo, det eneste du får ud af det, det er at slå skår i dit indre mågestel.

SØNNEN

Daddy, for helvede, den er tastet ind, den der ide med navlen, jeg har fanme aldrig hørt noget så ulækkert. Delete, delete, delete, I don't want to see it. I want to be Rambo Stallone, United Steel, Silicon Valley, Wall Street. Did you understand?

IRENE

De lærer bedre engelsk, end vi gjorde.

VIGGO

Hvorfor vil du ikke se den?

SØNNEN

Daddy, det har jeg lige forklaret dig. - Har han kalk i memoryen?

IRENE

Hvorfor skulle *den* være en undtagelse?

SØNNEN

Tror du han kan låne mig et slips?

IRENE

Et slips?

SØNNEN

Kan du låne mig et slips?

IRENE

Din far har ikke noget slips. Han tror han er en oprører.

SØNNEN

Det er løgn! Hvad fanden er det for noget, jeg er dumpet ned i?

IRENE

Et tredjegenerations tømmeokum.

VIGGO

Hør nu her.

SØNNEN

Du kan godt spare dig. - Jeg abonnerer ikke på dig mere, forstået? Du skal ikke tro, at bare fordi du engang har støvet den af i min mor, så har du patent på at blive tilbedt med store, våde hundeøjne. Du med dine fodformede pandebind. Hvad har du overhovedet at give til en som mig? Ingenting. En gammel nisse med livslang gæld i sparekassen og ikke en skid føling med, hvor skinnerne er blevet af. Hvad har du at give mig lille dreng af mål i tilværelsen?

VIGGO

Ja altså ...

SØNNEN

Har du for eksempel nogen sinde gjort dig den ulejlighed at fortælle mig om det virkelige liv, hvad?

VIGGO

Det virkelige liv?

SØNNEN

Ja. Hvor finder man de hurtige forretninger? Og en trækprocent på tolv? Hvordan lægger man en dame ned? Og du skulle være mit faderlige forbillede? Hold da kæft, dig er der kun én løsning på. Skrotning.

IRENE

Bingo. - *Til Viggo:* Der faldt tapetet nok af i store flager, hvad? - *Til Sønnen:* Vi skal nok få det hyggeligt, vi to.

Tvapparatet bryder ud i en fyrig spansk tango. Irene danser med sønnen, så det genkalder minder om udskejelserne med støvsugeren. Viggo hen-

ter en kasse bajere ud af køleskabet og begynder målbevidst fra en ende af. Ved den sjette bliver han opmærksom på noget i hundekurven. Han går op i kurven og roder med foden.

VIGGO til Irene

Lillemor!

IRENE

Mmmmmm.

VIGGO

Vi har fået en til. Det er vistnok en pige.

IRENE

Du holder fingrene fra hende. Vi skal ikke have noget svineri i vores familie.

Tangoen tager en ekstra erotisk drejning. Datteren kommer til syne ved egen hjælp.

DATTEREN

Far?

VIGGO

Må hun godt sige far?

IRENE

Bare det ikke tager overhånd.

VIGGO

Goddag, min pige. Du skulle vel ikke tilfældigvis vide, hvor man kan købe en urne?

IRENE

Det der skal du altså ikke blande ungen ind i. - Din far går og kæler med en romantisk drøm om at tage livet af sig. - Vel gør du så. En rigtig suttebolsjedrøm.

VIGGO

Det er fanme da ikke så underligt. Din mor forlanger, jeg

skal være lykkelig.

IRENE

Har jeg måske ikke gjort dig lykkelig?

VIGGO

Du med dine eksorbitante krav.

IRENE

Nu er du op mod muren, så kommer din fars nedarvede ordbog med alle sjofelhederne. Fladfisk!

VIGGO

Som om det ikke også er sjofelt at forlange, at jeg skal være lykkelig med dig. Syresprøjte!

IRENE

Du kan overhovedet ikke klare at tage livet af dig. Lortespand!

VIGGO

Ikke det? Spatso!

IRENE

Og hvad vil du efterlade mig? En snollet enkeforsikring, din Fnatmide!

VIGGO

Du skal altid have alting i king size. Gyllespreder!

IRENE

Ha! Er der noget, din far ikke kan præstere, så er det king size, hverken her eller der.

Malende hhåndbevægelse mod skridt og tegnebog.

Vatpik!

Datteren skriger. De ser på hende med ærlig forundring.

DATTEREN

Hold så op med at smide med ord.

IRENE

Hvorfor dog det?

DATTEREN

Det gør ondt.

IRENE

Jamen kæreste lille skat, det er da det, der er meningen. Tænk, det forstår hun slet ikke.

SØNNEN

Bare rolig, det kommer du til.

DATTEREN

Jeg tørster efter ømhed.

IRENE og SØNNEN *uforstående*

Ømhed?

VIGGO *undrende, fjernt*

Ømhed?

DATTEREN

Ja, ømhed.

VIGGO

Jeg synes, jeg har hørt det før, det udtryk. Men hvor?

IRENE

Det skulle du ikke tale højt om, du med din pornografiske Freudfantasi.

DATTEREN

Hører I ikke, hvad jeg siger? Jeg tørster efter ømhed. Er det så urimeligt?

Viggo ryster langsomt på hovedet, erindringen om noget fra fortiden er måske ved at vende tilbage.

Jeg mener i min unge alder?

VIGGO *fjern i blikket*

Nej, heller ikke i din alder.

DATTEREN

Er det ikke en familie, det her?

VIGGO

Ømhed?? Der var engang ...

SØNNEN

Så! Nu lukker daddy op for drømmekassen. Hvorfor helvede kan den mand ikke gå i takt med samfundet?

DATTEREN

Hvorfor kan vi ikke vise hinanden lidt følsomhed?

SØNNEN

Det er da nogle skideunderlige ord, det barn kan. - Det er nogle du har lært af pædagogerne i børnehaven. Indrøm!

DATTEREN

Jeg er født med dem.

SØNNEN

Jeg kender de snyltere. De er bare ude på at undergrave betalingsbalancen.

DATTEREN

Tror du ikke jeg selv kan finde ud af mine følelser?

SØNNEN

Følelser? Det *er* pædagogerne. Det er nøjagtig på den skideraffinerede måde, de snigløber aktiemarkedet. Ømhed i stedet for afkast. De skulle sendes til Sibirien, skulle de. - *Til Viggo:* Så kunne I sidde der og hygge jer og blive kolde i røven.

VIGGO

Måske har hun læst om det?

IRENE *peger på den tomme reol*

Hvor?

SØNNEN

Hvorfor har I overladt hende til pædagogerne og deres psykobøger? Hyggelys og julekage, er det en tilværelse - nu hvor markedet har fået fri hastighed og fællessangen er afskaffet?

VIGGO

Irene?

SØNNEN

Har I set ham? Han tror han kommer ned fra forklarelsens bjerg.

VIGGO *til Irene*

Jeg kan godt huske det ord ømhed.

SØNNEN

Og den mand går for at være min far?

VIGGO

Ved du, hvornår vi brugte det sidst?

IRENE

Jeg mener ikke, vi nogen sinde har brugt det her i forretningen.

VIGGO

Mindes du slet ikke?

IRENE

Nej. Hvis det overhovedet har været her, så er det røget i containeren for længe siden.

SØNNEN

Det er der, det hører til.

VIGGO

Det er ikke røget i containeren. Det er en del af vores

kulturarv.

SØNNEN

Så ligger det sgu da i containeren.

VIGGO

Jeg har det! Jeg har det!

Hans ansigt fortrækker sig i folder, der kan minde om smilet hos en glad idiot. Han åbner skabet, stikker armen ind og trækker de miserable rester af det gamle juletræ ud.

Se børnlil, se træet, juletræet.

Det eneste, der hænger tilbage på de nøgne grene, er et par små trusser. Solens milde stråler glider hen over Viggos ansigt. Han rører forsigtigt ved trusserne.

Se Irene, ømheden er kommet tilbage.

IRENE

Idiot!

VIGGO

Kan du slet ikke se det?

IRENE

Børnene er vågne, Viggo.

VIGGO

Det var dem vi sendte op dengang. Op for at hente stjernerne.

IRENE

De kikker på os, Viggo.

VIGGO

En mælkevej af stjerner, som vi to skulle drysse ud over

livet. Gavmildt og med glødende hjerter.

IRENE

Du tror da ikke, det er de samme?

VIGGO

Selvfølgelig er det det. Se selv. Blonderne er fulde af stjernedrys. - De glinsende folder dufter af bølgede mælkevej. Og bag de sorte kniplinger gemmer sig et vidunderligt løfte om tusinde selvforglemmende stjerne-skud.

Han løfter trusserne af træet og holder dem mod kinden.

Et glødende polyesterkærtegn båret tværs gennem hele universet på en månestråle af kærlig hengivelse.

IRENE *lidt revet med*

Jaja, Viggo.

VIGGO

En dugvåd spindelvævsdrøm. Sendt ud i den ufattelige permafrost, helt derud, hvor ondskabsfulde sorte huller, uberegnelige meteorer og indædt smålighed farer rundt som livstruende kulisser, der uden gnist af medfølelse vil jage den troskyldige forelskelse ud over verdens rand og ned i fortabelsen. Men se, de er kommet frelst tilbage - frelst - med kærligheden kvidrende blødt mellem benene.

IRENE

Jaja.

Hun stryger ham over håret, snigløbet af de sentimentale minder.

VIGGO

Hvorfor må drømmen ikke vare ved? Hvorfor skal virkeligheden altid være 80% nylon og 20% kunststof? Hvorfor må vi aldrig opleve det umulige?

IRENE

Tjah, hvorfor?

VIGGO

Det er ikke retfærdigt. En lille bitte smule ømhed fra dengang, er det for meget at ønske?

IRENE

Lille dummernik.

VIGGO

Hvorfor kan du ikke pludselig huske, hvad ømhed var for noget?

IRENE

Den holdt jo ikke, Viggo.

VIGGO

Det gør ikke noget, hvis den er slidt i kanten. Det lykkedes jo dengang. Livet var lutter kniplingsfryd, ingen stramme bånd og bændler, bare rødt kød og candyfloss. Vi kan få det til at ske igen. Fornægt de sure sokker, tro på det umulige. Det er jo derfor de er vendt tilbage, Irene. Kan du huske, hvad du sagde, da du lagde dem i den brændende røde konvolut?

IRENE

Nej.

VIGGO

Og da vi satte frimærker på? Det var porto, hvad?

IRENE

Hør nu her - ...

VIGGO

Dengang var der ingen permafrost. Tværtimod. Indrøm det bare.

IRENE

Kom til dig selv, Viggo.

VIGGO

Du rødmer, hvor er du kær. Vi gør det, Irene, vi henter ømheden tilbage fra fortiden.

IRENE

Det er forbi, Viggo.

VIGGO

Hvorfor?

IRENE

Du er blevet fortid. Fremtiden ligger på månen. Det er uigenkaldeligt, Viggo.

VIGGO

Det er kun døden, der er uigenkaldelig - og restskatten. Det må kunne lade sig gøre.

IRENE

Nej tak.

VIGGO

Tænk på frugterne.

IRENE

Æblet med stilken?

VIGGO

Nej, frugterne af vores kærlighed. De er ikke modne.

IRENE

Og hvad så?

VIGGO

Det forpligter.

IRENE

Du aner ikke noget om pligt.

VIGGO

Vel gør jeg så, børn er det bånd af pligt, der binder mand og kvinde sammen.

IRENE

Gid det var.

VIGGO

Der kan du selv se. Tro ikke et faderhjerte er så meget anderledes. - *Drømmende: Bøøøørn. Pludselig: Vent!* Der er meget mere end børnene, der binder os.

Han lader overkroppen forsvinde ind i skabet, hvor han roder og rumsterer under det følgende.

SØNNEN

Han er helt gakgak.

DATTEREN

Vel er han ej. Han har ikke glemt, hvad jeg bad om. Du kan jo se han leder.

SØNNEN

Hvad bad du om?

DATTEREN

Bare lidt ømhed.

SØNNEN

Hold kæft, hvor er du naiv.

Han ser på hende, hans øjne lyser lystent op, han har opdaget nye muligheder.

DATTEREN

Han er min far. Han svigter mig ikke.

SØNNEN

Ha. Han kan ikke engang huske, hvad du hedder.

DATTEREN

Vel kan han så.

SØNNEN

Gider du lige række mig den der.

DATTEREN

Hvad for en?

SØNNEN

My executive case, please.

Hun tager hans medfødte diplomatkuffert fra hundekurven. Han åbner den og tager sin i-phone frem.

Det er okay med mig. Vi kan bringe sagen på plads mellem de to møder jeg har her i formiddag.

DATTEREN

Hvilken sag?

SØNNEN

Ømheden. Hvis du skal vente på ham der, så når din kursværdi at blomstre helt af, søster.

Han lægger armen om hende.

SØNNEN

Stol på mig. Jeg er helt klar over, hvad det er, der ligger og simrer der inde bagved. Som din storebror har jeg et vist ansvar for, hvad der bliver investeret i dig. Det skal i hvert fald ikke være fremmed valuta.

Han løfter isbjørneskindet op af hundekurven.

Nu skal jeg vise dig, hvor ømheden sidder, så kan du selv finde den en anden gang.

Han trækker isbjørneskindet hen over dem. Irene bemærker ingenting, Viggo heller ikke. Han er på vej ud af skabet medbringende sjippetovet fra før-

steakten. Under det følgende sker der ting og sager under det bølgende isbjørneskind.

Se!
VIGGO

Ærlig talt.
IRENE

Han rækker det ene håndtag ud mod hende. Hun tager det ikke.

IRENE
Det skulle vi genopfriske, synes du?

VIGGO
Hvorfor ikke? For at sige det som det er, så er jeg lige ved at tro at vi er på vej til at genfinde lykken.

IRENE
Nå er du det?

VIGGO
Så småt ja, så småt.

IRENE
Jeg er blevet for gammel til at ruske i dit håndtag, Viggo.

VIGGO
Hvis du tror det, så er det fordi du ligger under for en sortbarberet kvindeædermyte. Klokkerne ringer livet igennem, Irene, hvis man bare vil. Og skulle de holde op, så pyt. Så fletter vi bare sjæle og bruger de sidste kræfter til at sidde i gyngestolen og ældes med ynde.

Han rækker igen håndtaget mod hende. Hun tager det og bruger det som mikrofon.

IRENE
Hallo, Viggo, er du der?

VIGGO

Jeg er lutter øre.

IRENE

Så pas på de ikke falder af, min ven, nu kommer den fulde sandhed fræsende. Punkt et: Jeg er ikke blevet for gammel til håndtag. Punkt to: Men jeg er blevet træt af dig og dit håndtag. Punkt tre: En gang for alle og definitivt afgjort: jeg forlader dig. Roger and over.

VIGGO

Hvad?

IRENE

Roger and over.

VIGGO

Ikke forstået.

IRENE

Du hørte udmærket godt, hvad jeg sagde.

VIGGO

Jeg forstår ikke en skid.

IRENE

Det er dit problem.

Han stirrer vantro på håndtaget og lægger slet ikke mærke til, at hun binder sin ende af sjippetovet fast til køleskabsdøren og begynder at kyle tilfældige ting ned i en kuffert.

VIGGO taler til håndtaget

Du kan da ikke bare gå? - Hvad skal der blive af mig? - Sig det ikke passer. Hallo? - Sig det ikke passer.

Han stirrer på håndtaget med fortvivlelse i det ene øje og desperation i det andet. Så begynder han at trække rebet ind, håndsbredde for håndsbredde, uden at vende ansigtet mod den ende, hvor han

tror, hun er.

Hvorfor kan der ikke være bare en lille blonde af ømhed tilbage? Det må gerne være 80% kold nylon, bare resten er ømhed. Er det for meget at bede om? 20%? En lillebitte blondestrimmel? Lidt gammeldags bændel?

Han har nærmet sig slutningen af tovet. Køleskabsdøren er gået op, men det har han ikke ænset. Uden at se på den rækker han forsigtigt armen ud for at tage hende i hånden. Hans hånd forsvinder ind i køleskabet. Han stivner.

Hvorfor skal jeg rammes af en ny istid?

Datteren er samtidig dukket frem fra isbjørneskindet med hår og tøj i vild uorden. Det, der er foregået i mørket under skindet har tilsyneladende været til mest fornøjelse for sønnen.

DATTEREN *frysende*

Far?

VIGGO *uden at ænse hende*

Hvem skal nu tage sig af mig?

DATTEREN

Far?

VIGGO

Du kan ikke være det bekendt, Irene.

DATTEREN

Far?

VIGGO

Du ved godt - jeg kan kun lave spejlæg og brasekartofler.

DATTEREN

Jeg har brug for dig, far.

VIGGO

Og vaskemaskinen, Irene. Den har aldrig kunnet døje mig.

DATTEREN

Brug for din ømhed.

VIGGO

Det er alt for meget på en lørdag eftermiddag. - Er du klar over, det er lige før lykkehjulet?

Sønnen dukker frem fra isbjørneskindet med bukserne nede.

DATTEREN

Det er nu, far. Nu.

VIGGO

Forstår du ikke, hvad det er du gør? Du svigter.

SØNNEN

Søster! Der er mere tilbage i slikposen.

Han trækker hende ind under isbjørneskindet igen. Viggo er kun optaget af sig selv. Hans fjernt stirrende blik forvilder sig dog langt om længe tilbage til scenen, hvor det flakker lidt rundt, indtil det opdager kufferten. Han luffer hen til den, tager et par ting op og lader dem falde igen. Irene er optaget af at lede. Med ét ændrer han totalt stil og stemme.

VIGGO

Hvad i alverden bilder du dig ind? Hvad skal det forestille? Det er rent og skært tyveri!

Han fisker en bog op af kufferten.

Du har stjålet Karen Blixen.

Irene er halvvejs inde i skabet.

Og hvad skal du i mit skab? Det kan jeg godt sige dig, det er lige før jeg slår dig ihjel.

IRENE *uberørt*

Hvad?

VIGGO

Hun ligger her på fersk gerning midt i dine snavsede underbukser.

IRENE

Hids dig ned, mand.

VIGGO

Det her, det er ikke bare et af dine sædvanlige knæ i skridtet, det er tifold værre. Du vil tage min åndelige identitet fra mig. Essensen af alle de kulturværdier, der blev grundlagt i min frodige barndom.

IRENE

Har du nogen sinde læst den?

VIGGO

Jeg har fået den af min far. Uopskåret.

IRENE

Det er den stadigvæk, lille skat.

VIGGO

Det skal du fanme ikke ændre på.

Hun stikker hovedet ind i skabet og leder videre. Han ser på sjippetovet, derefter på hende. Han samler det op. Der opstår en bugt på tovet og en morderisk ide modnes lynhurtigt. Han binder sjippetovet af køleskabet, laver en løkke, smiler grumt og gør sig klar til at lægge løkken over hendes hoved. I det samme vender hun sig.

IRENE

Er der noget du skal have bundet? Så var det måske en

ide med en binding til barndommen?

Hun giver ham navlebindet, som hun har fundet i skabet.

Det var det. Så mangler vi vist kun at dele børnene.

VIGGO

Børnene?

IRENE

Så vidt jeg husker havde vi to. Det skulle give en til hver.

VIGGO

Helle for sønnen.

IRENE

Hvem siger du skal vælge først?

VIGGO

Det er min ret. Jeg beholder sønnen. Det er ham der skal videreføre familiens stolte linie: fra doggerbanken ...

IRENE

Via tømmeokummet til - ???

De får begge to øje på isbjørneskindet, hvor bølgebevægelserne kulminerer. Irene hiver skindet væk og afslører - ja, af hensyn til publikums finfølelse bør man afstå fra en alt for realistisk incestvirkelighed og nøjes med at vise en mildt voldelig baghyler.

SØNNEN

Life is what you make it, Dad.

VIGGO

Hvad i alverden er det I laver?

SØNNEN

Os? Det kan da aldrig rage jer. I går jeres vej om morgne-

nen og kommer først hjem, når vi sover, og i weekenden har I aldrig bestilt andet end at smide møblerne efter os og råbe dumme svin.

VIGGO

Næh hør nu.

SØNNEN

Eller slå os med stegepanden.

IRENE

Så er det godt. Det var kun én gang.

SØNNEN

Det var hver gang I trængte til afveksling.

VIGGO

Lad hellere mig.

IRENE

Dig?

VIGGO

Jeg er hans far, skulle jeg mene. - Min dreng, der gælder visse grundlæggende regler i familiens elementære grammatik. Din oldefar nulto -

SØNNEN

Nu skal jeg give dig elementær grammatik.

Han tager sin maskinpistol op af diplomattasken og fyrer en salve af mod det sagesløse skab, der dør en voldsom død og falder sammen som pindebrænde.

Det var hovedsætningen.

Han lægger maskinpistolen tilbage i tasken.

Nu kommer bisætningen.

Han stiller sig op og pisser på stumperne af skabet.

VIGGO

Han tisser på kulturarven.

SØNNEN

Når journalisterne en dag kommer myldrende ind, så siger I ikke et ord.

IRENE

Journalisterne? Hvorfor i alverden skulle de komme myldrende?

SØNNEN

For at lave et interview med superdirektørens gamle fossile forældre. Hele min karriere skal i Jyllandsposten, MEN! - Ikke et ord om min fladtrådte barndom. Ikke en lyd! Forstået?

VIGGO

Ikke en lyd?

SØNNEN

Kategorisk imperativ. Det er latin og betyder ubetinget bydemåde.

VIGGO

Noget har han da lært.

IRENE

Idiot.

SØNNEN

Hej, søster - det var hyggeligt.

Han går hurtigt ud med mobilen for øret.

VIGGO

Kategorisk imperativ, det må jeg sige.

DATTEREN

Far?

VIGGO *hører hende ikke*
Ubetinget bydemåde.

DATTEREN

Far?

VIGGO

Han var ikke helt uden pakis.

DATTEREN

Far?

VIGGO *til Irene*

Hvad så nu?

IRENE

Hvad mener du?

VIGGO

Han er væk.

IRENE

Herregud, du har ruinerne her. De står godt til din kulør.

Datteren forsvinder ud, uden at han bemærker det.

VIGGO

Ruinerne? - Sig mig engang - vi havde da vist en til -
havde vi ikke?

Irene peger ud med en lakonisk tommeltot.

Var det hende, der - ... Hallo? - Hvad fanden var det nu
hun hed? - Hallo, du der - ....

*Han løber ud for at indhente hende. Irene tager - i
et lettere anfald af sentimental svækkelse - Blixen-
bogen op af kufferten og ser på den.*

IRENE

Skidt.

Hun samler navlebindet op og vikler det om bogen, som hun lægger i køleskabet, dog sådan, at der hænger en løs ende uden for, da hun lukker døren. Så lukker hun kufferten. Et lille kækt vink -

Hejsa!

Hvorefter hun går ud. Et øjeblik efter kommer Viggo alene tilbage, eventuelt i kørestol. Han tager en tur rundt i ensomheden. Finder sjippetovet og lægger løkken om halsen. Han kikker - dog ikke særlig målbevidst efter noget i loftet, han kan hænge sig i, men opgiver. Så anbringer han sig, eventuelt i kørestolen, oppe i hundekurven og tager isbjørneskindet om sig. Han opdager den løsthængende ende af navlebindet og begynder at trække det til sig. Køleskabsdøren går op. Det viser sig, at der er bundet bajere fast i det for cirka hver meter. Bajerne er eventuelt forsynet med flaskesutter. Tæppet falder skånsomt.

Slut på elendigheden.